

TÉMA 11: MODLIŤ SA ZA SEBA NAVZÁJOM

Prehľad témy

Zatiaľ čo sa mnoho kníh a článkov sústreďuje na osobnú modlitbu, táto téma zdôrazňuje dôležitosť spoločnej modlitby. Nová zmluva nás učí oveľa viac o spoločnej ako o súkromnej modlitbe. Hoci sa máme modliť ako jednotlivci, v Tele Kristovom sme preto, aby sme sa modlili spolu a za druhých.

V tejto téme:

- Preskúmame dôležitosť vzájomnej modlitby.
- Ukážeme, že modlitba s ďalšími kresťanmi je veľmi dôležitá.
- Zhodnotíme naše vlastné modlitby s druhými kresťanmi a za nich.

Pochopenie témy

Keďže modlitba má byť životným štýlom kresťanov, ako sa môžete stať v tejto závažnej oblasti dôslednejšími? Keďže modlitba má byť jedným z hlavných záväzkov miestneho zboru, aká je vaša úloha v tom, aby bol váš zbor modliacim sa zborom? Ako sa môžete stať v modlitbe disciplinovanejšími?

Výroky

(Výroky sú úryvky a citáty, ktoré vás majú priviesť k uvažovaniu o téme. Môžu a nemusia odrážať biblickú múdrosť.)

„Keď pracujeme, tak pracujeme. Keď sa modlíme, pracuje Boh.“

„Mnoho rokov som o modlitbe oveľa viac vedel, ako som robil.“ – Bill Hybels

„Je zvláštne, že keď sa modlíme, tak zriedkavo prosíme o zmenu nášho charakteru, ale vždy prosíme o zmenu našej situácie.“

„Modlitba dáva moc, rovnováhu, pokoj a zmysel.“

„Modlite sa tak, ako by všetko záviselo na Bohu. Pracujte tak, akoby všetko záviselo na vás.“ – Augustín

„A teraz sa modlime, aby sme mali šťastie.“ – Z vysielania rádia Luxemburg.

Príklad zo života

Gusto

Gusto pred pár týždňami počul kázeň, ktorú kazateľ nazval „Modliaci sa zbor.“ Prešli tri týždne a Gustovi pripadá veľmi ťažké chodiť na zborové modlitebné stretnutia, ktoré sa zaviedli. Jeho prvý zápas sa odohral v pondelok ráno, deň po kázni o „Modliacom sa zbore.“ Jeho myšlienky na skoré vstávanie a 45 minútovú cestu autom, aby prišiel na modlitebné raňajky o šiestej ráno včas, stačili na to, aby ostal v posteli.

Gusto sa práve spamätával z pocitu viny, ktorý mal z toho, že vynechal modlitebné raňajky, keď jeden z jeho priateľov povedal: „Naozaj si nám pri raňajkách chýbal.“ Nasledujúcu nedeľu sa Gusto v zborovom informačnom letáku dočítal, že kazateľ zorganizoval modlitebné stretnutie práve na ten večer, keď mal Gusto v pláne ísť si zahrať bowling s tromi svojimi priateľmi, ktorí nechodia do zboru. Keďže bowling si dohodli už pred dvoma mesiacmi, Gusto sa cítil zaviazaný byť so svojimi priateľmi.

Čo sa v tomto príbehu deje? Ako by ste Gustovi poradili?

Aká hlavná otázka alebo téma tu stojí pred nami?

Štúdium Písma

Kolosanom 4:2-6

Vytrvajte v modlitbe, bdejte pri nej a vzdávajte vďaky. 3 Modlite sa aj za nás, aby nám Boh otvoril dvere pre slovo, aby sme hlásali Kristovo tajomstvo, pre ktoré som teraz vo väzení, 4 aby som ohlasoval tak, ako som povinný hovoriť. 5 Počínajte si múdro voči tým, čo sú mimo a využívajte čas. 6 Vaše slovo nech je vždy láskavé a múdro povedané, aby ste vedeli, ako treba každému odpovedať.

Pavol vyzýva svojich čitateľov, aby boli modliacou sa skupinou ľudí (v2). V tom čase bol vo väzení a pridáva aj prosbu o modlitby za neho. Hoci hovorí „...modlite sa aj za nás...“, nesebecky mu záleží na tom, aby on a jeho priatelia mali príležitosti svedčiť (v3) a aby zvesť, ktorú hlásajú, bola jasá (v4). Vo veršoch 5 a 6 Pavol pokračuje v téme svedectva neveriacim.

Čo má „bdenie“ a „vzdávanie vďaky“ spoločné s „vytrvaním v modlitbe“ (v2)?

Akú úlohu má podľa týchto veršov modlitba pri evanjelizácii?

Efezanom 3:14-21

Preto zohýnam kolená pred Otcom, 15 od ktorého má meno každý rod na nebi i na zemi, 16 aby pre bohatstvo Božej slávy vo vás jeho Duchom mocne zosilnel vnútorný človek 17 a aby Kristus skrze vieru prebýval vo vašich srdciach, aby ste tak zakorenení a upevnení v láske 18 mohli so všetkými svätými pochopiť, aká je to šírka, dĺžka, výška a hĺbka, 19 a poznať Kristovu lásku, ktorá prevyšuje poznanie, a tak aby ste sa dali naplniť celou Božou plnosťou.

20 Tomu však, ktorý pôsobením svojej moci v nás a nad to všetko môže urobiť omnoho viac, ako my prosíme alebo rozumieme, 21 tomu sláva v cirkvi a v Kristovi Ježišovi po všetky pokolenia na veky vekov. Amen.

Pavol sa vracia k myšlienke z Efezanom 3:1 a pokračuje modlitbou. Modlí sa za Efezanov (verše 16-19) a potom nasleduje jeho výrazná chvála Boha (verše 20-21). Všimnite si, že Pavol začína opisom Boha (verše 14-15) a potom sa modlí za dve hlavné veci: aby boli Božou mocou prostredníctvom Ducha posilnení na vnútornom človeku (verše 16-17a) a aby mohli pochopiť rozmery Kristovej lásky (verše 17b-19).

Čo nás táto modlitba učí o tom, ako sa máme modliť za iných?

Aké sú výhody modlenia sa takejto modlitby za iných kresťanov vo vašom zbore?

Nahliadnutie do iných zdrojov

„Trvalý proces,“ Gene Getz

Kapitola tretia z knihy *Praying for One Another*. Copyright © 1982. V origináli použité s dovolením Cook Communications Ministries. Zákaz kopírovať. Všetky práva vyhradené.

„Modlitba za druhých,“ D. A. Carson

Vybraté zo štvrtej kapitoly z knihy *A Call to Spiritual Reformation*. Copyright © 1982. V origináli použité s dovolením Baker Book House. Všetky práva vyhradené.

Trvalý proces

Z knihy *Praying for One Another*, Gene Getz

Väčšina z nás má skúsenosť, že na nás silno zapôsobil príbeh o nejakom veľkom Božom mužovi alebo žene - o ľuďoch, ktorých si Pán špeciálnym spôsobom použil na konanie svojho diela. Počuli sme, že jedným z ich hlavných tajomstiev je množstvo času, ktorý venovali modlitbe. Napríklad známy škótsky pastor a teológ Samuel Rutherford, ktorý pre Krista vykonal veľmi veľa, vstával každé ráno o tretej aby sa rozprával s Bohom. John Welch, muž, ktorého si Boh dramaticky použil na to, aby priviedol tisícky ľudí k prebudeniu, raz poznamenal že „zle prežil deň, ak nemohol stráviť osem až desať hodín v stíšení.“¹

Taktiež sa vraví, že Bishop Andrews, veľký misionár v Indii, trávil viac ako 5 hodín denne modlitbou a štúdiom Biblie. Charles Simeon vstával každý deň a skláňal sa k modlitbe od štvrtej do ôsmej. Martin Luther raz povedal: „Ak sa mi nepodarí každé ráno stráviť dve hodiny modlitbou, v ten deň zvíťazil diabol.“²

Keď som bol mladý kresťan, príbehy týchto oddaných ľudí na mňa robili dojem a zároveň ma odrádzali. Dojem to na mňa robilo preto, lebo som obdivoval ich záväzok Ježišovi Kristovi a ich vôľu venovať modlitbe toľko času. Zároveň ma to odrádzalo, pretože popri ich modlitebnom živote sa mi ten môj javil ako bezvýznamný. Pochyboval som o tom, či ma Boh vôbec môže použiť.

Som si istý, že moja skúsenosť nie je výnimočná. Aký je Boží plán pre kresťanov? Koľko času očakáva, že budeme tráviť modlitbou? Aby sme zodpovedali tieto otázky, musíme sa znovu pozrieť na modlitebný život novozmluvných kresťanov a na pokyny, ktoré dostali.

Zo Skutkov 1:14 sme už zistili, že pre novozmluvných kresťanov bola modlitba *prioritou*. To nepochybne súviselo s tým, že modlitba bola novou a jedinečnou výsadou. Cez Kristovu smrť, vzkriesenie a nanebovstúpenie im Boh priamo sprístupnil svoj trón prostredníctvom raz

a navždy dostatočnej a dokonalej obeti Ježiša Krista.

Ale zo Skutkov 1:14 sa môžeme o modlitebnom živote dozvedieť viac. Modlitba bola taktiež *procesom*. Podľa slovníka je *proces* „pretrvávajúca činnosť.“ To určite vystihuje modlitebný život týchto jeruzalemských kresťanov. Čítame, že „sa modlili *vytrvalo*.“ *Roháčkov preklad* hovorí, že „všetci *zotrvali* jednomyselne na modlitbe.“ Táto myšlienka v gréckej Novej zmluve doslova znamená „vytrvalo pokračovať“ v modlitbe.

Aký dopad má toto biblické pozorovanie týkajúce sa modlitby na naše životy? Čo sa môžeme a máme naučiť?

To, že modlitba bola pre raných kresťanov prioritou, nepochybne súviselo s tým, že pre nich bola novou a jedinečnou výsadou.

Čo to neznamená

Aby sme zistili, čo pre nás tento biblický príklad znamená, pozrime sa najprv na to, čo to neznamená.

Písmo neučí, že modlitba je jediná činnosť, ktorú by kresťania mali robiť neustále.

Modlitba bola len jednou z viacerých pravidelných činností, ktoré jeruzalemskí kresťania ako spoločenstvo robili. Lukáš to vo svojom *zázname dejín* cirkvi jasne ukázal. Po príchode Ducha Svätého na Letnice, čo bol vlastne zdroj cirkvi, sa malá skupina veriacich, ktorá sa pôvodne stretávala k modlitbe v Hornej miestnosti, rapídne rozrástla. Mnohí Židia reagovali na zvesti apoštola Petra o pokání (Skutky 2:14-40). Čítame, že „tí, čo prijali jeho slovo, boli pokrstení a v ten deň sa pridalo k nim asi tritisíc duší“ (v41).

Lukáš ďalej zaznamenáva, že títo noví veriaci „sa neustále venovali učeniu apoštolov, bratskému spoločenstvu, lámaniu chleba a modlitbám“ (v42). V tomto verši sú opísané dve nepretržité činnosti.

Zotrvávanie v učení apoštolov. Po prvé, „neustále sa venovali učeniu apoštolov.“ Apoštoli boli špeciálne obdarovaní Duchom

Svätým, aby učili a sprostredkovali večné Božie pravdy. Ježiš im predtým povedal, že im dá „iného Tešiteľa“ (Ján 14:16). Ježiš definuje tohto Tešiteľa ako „Ducha pravdy“ (Ján 14:17), ktorý „vás naučí všetko a pripomenie vám všetko“ (Ján 14:26).

V Skutkoch 2:42 Lukáš opisuje začiatky naplnenia tohto sľubu. Naplnení a inšpirovaní Duchom Svätým mohli apoštoli vyučovať Božie pravdy. Boh im nejakým zázračným spôsobom umožnil spomenúť si na pravdy, ktoré predtým počuli od Ježiša a podeliť sa o ne. A oni si na ne nielen spomenuli, ale im aj porozumeli.

Navyše, Duch Svätým im umožnil vyučovať dodatočné pravdy. Ježiš im povedal, že im mal „ešte veľa povedať“, ale že toho bolo viac, ako by mohli prijať a pochopiť. Ježiš pokračoval a povedal, že „keď však príde on, Duch pravdy, uvedie vás do celej pravdy“ (Ján 16:12-13).

A opäť sa Kristov sľub naplňal. Apoštoli vtedy v Jeruzaleme hlásali pod vedením Ducha Svätého Božie slovo. A potom toho zvestovali ešte viacej, a nie len ústne, ale i písomne. Preto my dnes máme k dispozícii Novú zmluvu. Tá je tvorená prevažne dokumentmi, ktoré napísali apoštoli, predovšetkým Peter, Ján a muž, ktorý sa neskôr stal veľkým misionárom pohanov – apoštol Pavol. Nová zmluva je v podstate učenie apoštolov.

Títo noví veriaci sa potom „neustále venovali učeniu apoštolov.“ Slovo, ktoré tu Lukáš používa v *gréckej Novej zmluve* na opis tohto procesu učenia sa, je rovnaké ako slovo, ktoré používa v Skutkoch 1:14 na opis procesu modlitby. *Roháčkov preklad* hovorí, že „zotrvali v učení apoštolov.“

Zotrvávanie v spoločenstve. Druhou pretrvávajúcou činnosťou jeruzalemských kresťanov bolo *spoločenstvo*, ktoré zahŕňalo dve špecifické činnosti. Čítame, že „neustále sa venovali... bratskému spoločenstvu, lámaniu chleba a modlitbám“ (Skutky 2:42). Lukáš tu opisuje dve prepojené činnosti: to, čo my dnes voláme slávením Večere Pánovej a modlitbu.

To prvé znamenalo pripomínanie si Pánovho zlomeného tela a preliatej krvi prostredníctvom chleba a vína. V tej istej Hornej miestnosti, kde Ježiš sľúbil apoštolom „iného Tešiteľa,“ im zároveň predstavil nový a hlbší význam paschálneho jedla. Keď vzal chlieb (ktorý bol súčasťou

toho jedla), lámal ho a podával učeníkom, povedal: „Toto je moje telo, ktoré sa vydáva za vás. Toto robte na moju pamiatku“ (Lukáš 22:19). Potom po večeri spolu pili zo špeciálneho kalicha vína a on im povedal: „Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás“ (Lukáš 22:20).

Po Ježišovom vystúpení do neba to bola jedna z právd, ktoré Duch Svätý pripomenul apoštolom. Hoci predtým nerozumeli, čo tým Ježiš myslel, teraz to jasne pochopili a učili týchto nových kresťanov robiť to, o čom dostali pokyny od Ježiša.

V počiatkoch kresťanstva sa pomerne rozsiahle paschálne jedlo, ktoré verní Židia pripravovali raz do roka, stalo medzi kresťanmi pravidelnou záležitosťou. Komplikované a špeciálne jedlo bolo nahradené bežnými dennými jedlami. V kontexte polokomunitného spoločenstva v Jeruzaleme používali bežné zložky svojich jedál, aby si pripomínali Kristovo zlomené

telo a preliatu krv.

Toto bolo jedným z dôvodov, prečo sa to stalo pravidelnou praxou v rámci spoločných stretnutí a zdieľania.

Druhým prvkom tohto spoločenstva bola *modlitba* a ako sme už videli, stala sa neoddeliteľnou súčasťou ich spoločného jedla. A tak čítame, že sa „neustále

venovali...lámaniu chleba a modlitbám“ (Skutky 2:42).

V dnešnej dobe sa celé jedlo Večere Pánovej nahradilo symbolickým jedlom. To je pochopiteľné, lebo súkromné stretávanie sa bolo nakoniec v Rímskej ríši vyhlásené za protizákonné, čo prinútilo kresťanov, aby sa stretávali na verejných miestach. Následne bolo toto súkromné, intímne stolovanie, kde mohli „spolu jesť“ a „pripomínať si Pána“, nahradené oveľa jednoduchším jedlom. Avšak toto by nijako nemalo zmenšiť skutočný význam slávenia Večere Pánovej, ani by to nemalo spôsobiť, že budeme prehliadať význam spoločnej modlitby ako riadnej súčasti tejto celkovej praxe spoločenstva.

Vidíme, že modlitba nie je jedinou činnosťou, ktorú kresťania majú robiť *neustále*. Potrebujeme pravidelné príležitosti:

- Aby sme sa učili Božie slovo.
- Aby sme si pripomínali Kristovo zlomené telo a preliatu krv.
- Aby sme sa spolu modlili.

Modlitba sa stala neoddeliteľnou súčasťou tohto spoločného jedla.

Keď budú tieto činnosti vzájomne prepojené, všetky budú ešte užitočnejšie a budú dávať väčší zmysel. Modlitba sa stáva prostriedkom, ktorým hovoríme Bohu o našich najhlbších myšlienkach a pocitoch. Navyše, práve tento celkový kontext ju robí živou, dynamickou a skutočne zmysluplnou.

Písmo neučí, že neustála modlitba zahŕňa obyčajné opakovanie.

V priebehu rokov kresťania praktizovali rôzne druhy modlitby. Pamätám sa, že ako dieťa som každý večer kľučal pri posteli a modlil sa:

*O nás Bože milý,
v tejto dennej chvíli,
o ochranu prosíme,
daj nech sa Ťa bojíme.
Bojíme a poslúchame,
a prítom sa radi máme. Amen.*

Keď sa niekedy cítim ospalo, pristihnem sa pri tom, že si hovorím „Krásna, krásna, kde si húsky pásla.“³

Určite nie je nič zlé na tom, keď opakujete dobre sformulované modlitby. Veď sám Ježiš nám dal nádhernú modlitbu, ktorú verní kresťania v priebehu storočí stále opakujú. Ale keď túto modlitbu naučil svojich učeníkov, taktiež ich upozornil: „Pri modlitbe nehovorte priveľa ako pohania, ktorí si myslia, že budú vypočutí pre svoju mnohovravnosť. Nenapodobňujte ich teda! Veď váš Otec vie, čo potrebujete, skôr ako ho prosíte“ (Matúš 6:7-8).

Čo tým Ježiš myslel? Zdá sa, že mu išlo hlavne o „prázdne“ opakovanie, „žvatlanie“, ako je to preložené v *Roháčkovom preklade*. Nekresťanské náboženstvá často zdôrazňujú modlitebné praktiky, ktoré vyzývajú ľudí k tomu, aby sa modlili dlho a neoblomne. Je za tým presvedčenie, že čím dlhšie a hlasnejšie sa modlia, tým väčšie šance budú mať na získanie toho, po čom túžia.

Baalovi proroci na vrchu Karmel sú klasickým príkladom takejto modlitby. Eliáš ich vyzval na duchovný súboj, aby ukázal, kto je jediný skutočný Boh. Pravým dôkazom mal byť oheň zoslaný z neba ako odpoveď na modlitby.

Baalovi proroci súhlasili. Celý deň „vzývali Baala.“ „Volali“ a „poskakovali vokol

zhotoveného oltára.“ Eliáš im odporučil, aby „kričali hlasnejšie,“ čo aj urobili, ale nepomohlo im to (1Kráľov 18:26-29).

Potom Eliáš volal k Bohu. Jeho modlitba bola jednoduchá a priama: „Hospodín, Bože Abrahámov, Izákov a Izraelov, nech sa dnes spozná, že ty si Bohom v Izraeli a ja tvojim služobníkom, a že všetky tieto veci konám na tvoj pokyn. Odpovedz mi, Hospodín, odpovedz, aby tento ľud spoznal, že ty, Hospodín, si Boh a znovu si získavaš ich srdce“ (1Kráľov 18:36-37).

Boh vypočul Eliášovu modlitbu. Z neba prišiel oheň! Prázdne a opakujúce sa modlitby Baalových prorokov zlyhali. Hlavným dôvodom, samozrejme, bolo to, že sa modlili k „bohom,“ ktorí v skutočnosti neexistovali.

Nám bližším príkladom môžu byť modlitby sekty Hare Krišna. Hoci to už nerobia tak verejne ako pred niekoľkými rokmi, často opakovane mantrujú a veria, že táto

náboženská aktivita je duchovne hodnotná.

Ďalším príkladom sú tibetskí budhisti. Tí napísali modlitby na modlitebné mlynčeky. Veria, že otáčanie valčeka okolo osi je účinné. Inými slovami, neustále otáčanie mlynčeka má vysielat modlitby k ich božstvám.

Keď poznáme takúto

prázdne opakovanie, jasnejšie rozumieme tomu, čo Ježiš myslel, keď povedal svojim nasledovníkom „nehovorte priveľa ako pohania, ktorí si myslia, že budú vypočutí pre svoju mnohovravnosť“ (Matúš 6:7). Pravý a živý Boh nechce slová pre slová. Namiesto toho mu ide o naše úprimné túžby, motívy a postoje našich srdc.

William Hendriksen poznamenáva, že „mnohé z najpozoruhodnejších a najvrúcnejších modlitieb v Písme sú stručné.“⁴ Ilustruje to na modlitbách Mojžiša (Exodus 32:31-32), Šalamúna (1Kráľov 3:6-9), Ezechiáša (2Kráľov 19:14-19), Jábbéca (1Kronická 4:10), Agúra (Prislovia 30:7-9), mýtnika (Lukáš 18:13), umierajúceho zločinca (Lukáš 23:42), Štefana (Skutky 7:60), a Pavla (Efezanom 3:14-19). Taktiež upozorňuje na Nehemiášove jednovetné modlitby (Nehemiáš 4:4-5; 5:19; 6:9; 13:14, 29, 31). Dokonca i Kristove modlitby sú pomerne stručné a k veci (Ján 17; Matúš 6:9-13; Lukáš 11:2-4).⁵

**...Boh nechce „slová“
pre slová. Namiesto
toho mu ide o naše
úprimné túžby, motívy
a postoje našich srdc.**

Čo to znamená

Aký význam má teda pre nás príklad Jeruzalemských kresťanov?

Neustála modlitba znamená vytrvalo sa modliť s inými kresťanmi.

Niet pochýb o tom, že Boh chcel, aby jeruzalemskí kresťania boli vzorom pre veriacich všetkých čias. Hoci okolnosti sú rôzne a ovplyvňujú úroveň a intenzitu modlitby, z listov napísaných novozmluvným zborom je jasné, že to, čo sa dialo v Jeruzaleme, mal byť pretrvávajúci proces. Napríklad, v praktických oddieloch väčšiny Pavlových novozmluvných listov Pavol dáva pokyny kresťanom k tomu, aby spoločná modlitba bola pravidelnou a stálou súčasťou ich životov. Všimnite si nasledovné pokyny:

- Radujte sa v nádeji. V súžení buďte trpezliví, v modlitbe *vytrvalí* (Rimanom 12:12).
- *V každom čase* v Duchu proste vo všetkých modlitbách a prosbách (Efezanom 6:18).
- Pre nič nebuďte ustarostení, ale *vo všetkom* s vďakou predkladajte Bohu svoje žiadosti vo svojich modlitbách a prosbách (Filipianom 4:6).
- *Vytrvajte* v modlitbe, bdejte pri nej a vzdávajte vďaky (Kolosanom 4:2).

Všetky tieto listy dávajú kresťanom pokyny, aby ako skupina veriacich boli v modlitbe vytrvalí. Z kontextu je jasné, že Pavol mal v prvom rade na myslí spoločnú modlitbu. To neznamená, že osobnú a súkromnú modlitbu vylúčil, ale že zdôrazňuje dôležitosť spoločného stretávania sa kresťanov k modlitbe – ako to robili kresťania v Jeruzaleme.

Vytrvalá modlitba zahŕňa vnútorný postoj k modlitbe. Pre kresťanov, ktorých myseľ a srdce sú zamerané na Božie slovo a vôľu, sa samotné postoje a myšlienky srdca stávajú modlitbou. V tomto zmysle sa naozaj môžeme „modliť neprestajne“ (1Tesaloničanom 5:17).

V súvislosti s touto myšlienkou Theodore L. Cuyler poznamenáva: „Zdá sa, že niektorí ľudia považujú modlitbu za opakovanie

určitých slov, ktoré poznajú prevažne z Biblie alebo liturgie. Keď sú tieto slová vyslovené, vychádzajú len z hrdla. Pravá modlitba je priamy rozhovor veriacej duše s Bohom. Philip Brooks to zhrnul štyrmi slovami - ‘pravé želanie vyslané k Bohu.’⁶ Príkladom je Nehemiášova modlitba v situácii, keď sa ho kráľ Artaxerxes spýtal, čo by mal urobiť, aby mu pomohol vyriešiť problém v Jeruzaleme. Nehemiáš nemal čas zastaviť sa a venovať sa modlitbe za odpoveď na kráľovu otázku. Ale čítame, že „medzitým som sa modlil k Bohu nebies. Kráľovi som povedal...“ (Nehemiáš 2:4-5). Nehemiášova modlitba a odpoveď sú tak prepojené, že vyzerajú ako udalosti odohrávajúce sa naraz. V skutočnosti nimi aj boli, pretože samotná *túžba* odpovedať správne sa stala Nehemiášovou modlitbou. Boh poznal jeho srdce.

Vytrvalá modlitba vyžaduje osobnú disciplínu. V živote je len málo vecí, ktoré získavame ľahko a prirodzene. A toto celkom

iste platí o modlitbe. Dick Eastman to dobre vyjadril vo svojej knihe *Nelahká cesta (No Easy Road)*. Aby sa ľudia naučili modliť sa, musia sa modliť. Najhlbšie zákutia modlitby sa učíme pri modlení, nie z kníh. Výšiny modlitby zakúšame počas modlitby, nie počas kázne. Modliť sa naučíme len počas modlitby,

zohnutí a sklonení na kolenách. Modlitba je zručnosť, ktorá sa rozvíja praxou. Učiť sa modliť je ako učiť sa remeslo. Sme učni a nejaký čas musíme slúžiť. Aby sme sa stali zručnými modlitebníkmi, potrebujeme jej neustále venovať našu pozornosť, myšlienky, prax a čas.⁷

Výzva

Biblia presne neurčuje, koľko času by sme mali stráviť na modlitbe. Miera a intenzita sú rôzne – v závislosti od našich potrieb, zodpovedností a povolania v živote. Avšak Biblia jasne hovorí, že *všetci* kresťania sa majú modliť – vytrvalo. Má to byť pravidelná súčasť nášho každodenného života – v súkromí aj spoločne ako kresťanov.

Zhodnoťte dôslednosť vášho vlastného modlitebného života týmito otázkami:

- Ako môžem byť v modlitbe *dôslednejší*?

- Čo môžem urobiť pre to, aby môj *vnútorný postoj* k modlitbe bol prirodzenou súčasťou môjho celkového životného štýlu?
- Aké konkrétne veci by som mal urobiť, aby som bol v modlitbe *disciplinovanejší*?

Pomocný zoznam

Nasledujúci zoznam činností vám pomôže zlepšiť váš modlitebný život:

1. Pridajte sa k modlitebnej skupinke, ktorá sa stretáva každý týždeň.
2. Vytvorte si modlitebný zápisník.
3. Učte sa spontánne modliť za bežné činnosti a proste Boha o vedenie.
4. Naučte sa naspamäť Rimanom 12:12; Efezanom 6:18; Filipanom 4:6; a Kolosanom 4:2.
5. Prečítajte si nejaké dobré knihy o modlitbe, napríklad: Pablo Martinez: *Modlitba*, (Porta libri, 2005),

- Nevolá nadarmo* (autor neznámy), Dolman, *Modlitebný život veriacich*.
6. Nájdite si niekoho, kto bude vašim špeciálnym telefónnym modlitebným partnerom.
 7. Ak ste rodič, veďte svoju rodinu v modlitbe pred jedlom a spaním. Taktiež vyhľadávajte spontánne chvíle, keď sa budete môcť modliť za špecifické veci.
 8. Strávte celý deň modlitbou. V angličtine je k dispozícii kniha *Ako stráviť deň modlitbou* (*How to Spend a Day in Prayer*), Lorne C. Sanny.
 9. Iné:

*Pane, prosím, pomôž mi byť vytrvalým v modlitbe. Pomôž mi „v každom čase v Duchu prosiť vo všetkých modlitbách a prosbách.“
Nech túžim venovať sa modlitbe, bdieť a byť stále vďačným.*

*

Poznámky:

- ¹ Dick Eastman, *No Easy Road*, Baker Book House, str. 13.
- ² Ibid str. 14
- ³ V angl. originále sa jedná o pieseň *Mary had a little lamb*.
- ⁴ William Hendricksen, *The Gospel of Matthew*, Baker Book House, str.324-325
- ⁵ Ibid str. 324
- ⁶ *Daily Meditations for Prayer*, Good News Publishers, str. 41.
- ⁷ Eastman, str. 13

Modlitba za druhých

Z knihy *A Call to Spiritual Reformation*, D. A. Carson

Ak nasledujeme Pavlov príklad, určite neprehliadneme obrovskú dôležitosť modlitby za *druhých*. Modlitba nikdy neklesne na takú úroveň, kde by bola len akýmisi útočiskom, kde nachádzame silu pre seba, či už oslavovaním alebo mystickým spoločenstvom s Bohom, alebo skrze úľavu v tom, že mu predkladáme svoje starosti. Modlitba môže zahŕňať tieto prvky a ešte viac, ale keď sa učíme modliť podľa Pavla, naučíme sa modliť za ostatných. Uvidíme, že je našou úlohou prichádzať k Bohu s vďakou za niektorých ľudí a s prihováraním sa za iných. V skratke, naše modlitby budú formované hlbokou túžbou usilovať sa o to, čo je pre Božích ľudí najlepšie.

Z tohto vyplývajú dve veci. Po prvé, musíme sa podriaďovať Božej definícii toho, čo je najlepšie. To znamená, že je životne dôležité, aby sme načúvali modlitbám v Písme. Ako inak sa dozvieme, čo Boh považuje pre nás za najlepšie? Tak ako Písmo musí pretvárať náš pohľad na Boha, naše správanie sa voči ostatným a naše najzákladnejšie hodnoty, rovnako musí pretvárať aj naše modlitby. Toto je jedna z oblastí, kde sa to môže diať veľmi dramaticky. Konkrétne, keď sme už preskúmali Pavlove modlitby a odporovali, ako často sa modlí za druhých, musíme ich preskúmať znova, aby sme zistili, o čo konkrétne pre nich prosí Boha. Potom musíme naše zistenie porovnať s tým, za čo my bežne prosíme.

Po druhé, modlitba za druhých vyžaduje, aby sme skúmali svoje srdcia. Ako sa máme účinne modliť za druhých, ak sme voči nim zatrpknutí? Táto prekážka nie je len psychologická, hlavný problém nie je len donútiť sa k prosbám za tých, voči ktorým prechováme zlosť. Je tu vážnejšia prekážka. Sám Boh tvrdí, že nevyznaný hriech nás odstrihne od komunikácie s ním, od jeho mocných odpovedí. „Pozri, ruka Hospodina nie je taká krátka, aby nemohla zachraňovať, a jeho ucho nie je také nedoslýchavé, žeby nepočulo. Sú to vaše

viny, čo sa stali prekážkou medzi vami a vašim Bohom, a vaše hriechy zakryli jeho tvár pred vami, takže nepočuje“ (Izaiáš 59:1-2). Hriechy, ktoré nám bránia účinne sa modliť, môžu mať podobu prejavov zla, ktoré odsúdil Malachiáš – veci ako povrchné náboženstvo, ktoré nedáva Bohu to najlepšie (Malachiáš 1:6-14), bezvýznamné slzy pokánia počas prekvitajúceho cudzoložstva a rozvodov (Malachiáš 2:13-16) a obrovský nedostatok bázne pred Bohom, nedostatok, ktorý má za následok zvrhlosť a utláčanie chudobných a úbohých (Malachiáš 3:5), úbohá túžba po životnom štýle arogantnej

a prevrátenej spoločnosti, ktorá je živovaná podozrením, že slúžiť Bohu je zbytočné (Malachiáš 3:13-15). Nečudo, že Boh nereaguje na modlitby ľudí, ktorí sa takto správajú.

Ale to, čo nám tak často bráni účinne sa prihovárať, je jemná zatrpknutosť, prechovávaná zlosť, starostlivo udržiavaná

nevraživosť, zúfalý nedostatok odpustenia. Toto je medzi nami, žiaľ, veľmi časté, napriek tomu, že sám Pán Ježiš učí: „Lebo ak vy odpustíte ľuďom ich poklesky, aj vám odpustí váš nebeský Otec. Ale ak vy neodpustíte ľuďom, ani vám váš Otec nebeský neodpustí vaše poklesky“ (Matúš 6:14-15). Ešte viac k veci (pre účely tohto štúdia) hovorí: „Keď sa chystáte na modlitbu, odpúšťajte všetko, čo proti niekomu máte, aby aj vám váš Otec na nebesiach odpustil vaše previnenia“ (Marek 11:25). Naozaj, ak sme sami už niečo okúsili z bohatého Otcovho odpustenia, jeho milosť sa musí stať našim vlastným štandardom: „A buďte k sebe dobrí, milosrdní, odpúšťajte si navzájom, ako aj vám Boh odpustil v Kristovi“ (Efezanom 4:32, pozri tiež Kolosanom 3:13).

Ak vám naozaj záleží na zmene vášho modlitebného života, musíte začať pri svojom srdci. Nevyznaný, prechovávaný hriech bude vždy prekážkou medzi Bohom a tými, ktorých stvoril na svoj obraz.

**Ako sa máme účinne
modliť za druhých,
ak sme voči nim
zatrpknutí?**

Je pravdou, že niekedy, keď sa snažíme dať do poriadku vzťahy, ktoré sa v minulosti pokazili, druhá strana sa nechce zmieriť. Ale to už je medzi nimi a Bohom; vy a ja si musíme strážiť svoje srdcia.

Toto platí i v prípade, že previnenie bolo výlučne na druhej strane. Nedávno jeden kazateľ pomáhal žene ktorá bola pred dvadsiatimi rokmi štyri roky obeťou incestu, pričom vinníkom bol jej vlastný otec, ktorý nakoniec skončil za mrežami. Jej vlastný manžel o tom nič nevedel, preto jej neposkytol skoro žiadnu podporu a porozumenie. Čím ďalej, tým viac sa ich životy od seba vzdalovali a viera tejto ženy vädla, až kým sa už vôbec nemohla modliť a jej uctievanie sa stalo falošným.

Keď sa o tejto svojej minulosti rozprávala s kazateľom, jedným z kritických krokov, ktoré musela spraviť, bolo odpustiť svojmu otcovi. To neznamenal, že jeho vinu mala prevziať na seba. Znamenalo to, že musela dať do poriadku svoju vlastnú zatrpknutosť a hnev. Na to potrebovala Pánovo odpustenie a v tomto prípade potrebovala odpustiť mužovi, ktorý ju zneužíval. Toto odpustenie muselo byť

úplné a bez výhrad a musela mu to povedať, *bez ohľadu na to, či by reagoval pokáním alebo úbohousamospravodlivosťou a hnevom.* On si v skutočnosti si zvolil druhú možnosť, čím tej žene jej úlohu veľmi neľahčil. Ale Pán jej dal silu odpustiť a toto odpustenie bolo rozhodujúcim zvratom, ktorý viedol k obnove vzťahu s jej manželom, k obnove radosti v jej Pánovi a k obnove modlitby.

Pravdaže, tento princíp platí pre každú oblasť života, nie len pre zatrpknutosť spôsobenú spomienkami na incest. Ako sa máme prihovárať za svoj zbor, keď potajme niektorými jeho členmi opovrhujeme? Ako sa máme zmysluplne modliť za prebudenie, keď to, čo chceme, je akési neurčité požehnanie, ktoré voláme prebudenie, a nezáleží nám na tom, aby boli prebudení *ľudia*? Ak prechováme zatrpknutosť a hnev, modlitba nie je nič viac ako strata času a námahy.

Než sa pustíme ďalej, je čas úprimne a pokorne preskúmať vaše vlastné srdce. Vždy je čas tak urobiť, ale obzvlášť vtedy, keď chceme prichádzať k Bohu, ktorého jedinečná svätosť a odpustenie sú nemenným štandardom pre jeho ľudí.

*

**Ak prechováme
zatrpknutosť a hnev,
modlitba nie je nič
viac ako strata času
a námahy.**

Príprava vlastnej odpovede

1. Všetci sa asi zhodneme na tom, že spoločné modlitby v našich zboroch sú dôležité. Avšak veľmi často je pre zbor ťažké udržať si to ako prioritu. Prečo to tak podľa vás je? Ako by vyzeral vyvážený, životaschopný záväzok k spoločným modlitbám?
2. Pozrite si kontrolný zoznam Gene Getza na konci jeho kapitoly o modlitbe. Zapište si z tohto zoznamu dve veci, na ktorých chcete tento mesiac popracovať.
3. Z nasledujúceho zoznamu si vyberte jednu modlitbu a počas nasledujúceho týždňa sa ju modlite za ľudí z vášho zboru: Rimanom 15:5-6; Efezanom 1:15-23; Efezanom 3:14-21; Kolosanom 1:3-14

Diskusia o téme

1. Ako by ste charakterizovali vaše vlastné modlitby za druhých? Je pre vás ťažké alebo ľahké urobiť takýto záväzok?
2. Tak ako Gusto v príklade zo života, aj my všetci sme zaneprázdnení. Ako si môžeme lepšie plánovať program, aby sme viac uprednostnili spoločné modlitby?
3. Aký je vzťah medzi modlitbou a evanjelizáciou (pozrite sa na vaše štúdium Kolosanom 4:2-6)?
4. Gene Getz píše, že „Biblia presne neurčuje, koľko času by sme mali stráviť na modlitbe... Avšak Biblia veľmi jasne hovorí, že *všetci* kresťania by sa mali modliť – a to dôsledne. Má to byť pravidelná súčasť nášho každodenného života – v súkromí aj spoločne ako kresťanov.“ Aké konkrétne kroky môžeme urobiť, aby sa modlitba stala trvalou súčasťou našich životov?

5. Čo si myslíte o rade, ktorú dal kazateľ žene (v článku D. Carsona)? Ako modlitby za druhých – dokonca i za tých, ktorí nám ubližujú – ovplyvňujú naše vzťahy s nimi?
6. Aké výhody prináša to, ak sa modlíme biblické modlitby za seba navzájom?
7. Akými spôsobmi môže zbor podporiť pravidelné spoločné modlitby?

Praktické činy poslušnosti

1. Ako zmenila táto diskusia vaše pôvodné porozumenie tejto téme? Svoje myšlienky zhrňte tu:
2. Ako to plánujete aplikovať (kedy, kto, kde, atď.)?
3. Vytvorte si vzťah zodpovednosti: Stanovte si ciele rastu vo viere týkajúce sa tejto témy a povedzte o nich svojej skupine a/alebo moderátorovi.

S Božou pomocou budem:

Tento študijný materiál a jeho kópie poskytuje slovenský vydavateľ užívateľom bezplatne. Jeho vydávanie však má svoje náklady. Pomôžete nám, ak ako vďačný používateľ tejto lekcie svojim príspevkom podporíte prípravu a vydanie ďalších kurzov. Ďakujeme Vám. Podrobnejšie informácie o podpore na: www.cb.sk/index.php/kniznica/zborova-kola